– కథానిక –

ఆమె కన్నులు

ఇచ్ఛాపురపు జగన్నాథరావు

ఒక్కొక్క అమ్మాయి ఏ కళ్ళలోనో, పెదవులపై చిరునవ్వులోనో, చక్కగా వేసే అడుగులలోనో సౌందర్యాన్నంతా దాచుకుంటుంది. ఒక్కొక్కడి కళ్ళు అక్కడే పడుతూంటాయి. ఎవరికీ కనిపించని ఆ అందాలు కనిపిస్తాయి. ఇక అల్లరి ప్రారంభిస్తుంది మనస్సు. అందరూ అతన్ని చూసి నవ్వొచ్చు. ఆమె అతన్ని చూడకే పోవచ్చు. తరువాత కొంత కాలంవరకూ జరిగే కథ మాత్రం వరవడి వెనుకే నడుస్తుంది.

ప్రకాశం రెండేళ్ళక్రిందట ఇలాంటి వ్యవహారంలో చిక్కుకున్నాడు. అతనెందుకు శారదనంతగా మోహించాడో అందరికీ తెలుసును ఆమె చాలా అందమైనది అని. నేనూ అలాగే అనుకున్నాను. కానివాడు అదేమీ కాదన్నాడు. "ఆమె కళ్ళలో నాకేదో గొప్ప కాంతి కనిపిస్తుంది. అందుకోసమే ఆమెమీద నాకంత ప్రేమ" అన్నాడు.

ఆ సాయంత్రం-శారద పుట్టినరోజని టీపార్టీ ఇచ్చింది. ఆరుగురం మేమూ, ఎనమండుగురు ఆమె స్నేహితురాండ్రూను... చిన్న పార్టీ. వేసవి సెలవులకి అందరమూ వచ్చేశాము ఇళ్ళకి. అందుచేత నలుగురమూ ఒకసారి కలుసుకోవచ్చునని వెళ్ళాము.

సంపెంగి రంగుచీర, చారల జాకెట్-శారద నాకు తెలిసినంతవరకూ ఏరోజూ వేసికోని బట్టలు చాలా ఆకర్షణీయంగా ఉంది. రేడియో సంగీతం. సాయంత్రం ఆరవుతుంది. అందరమూ భక్షణా వ్యవహారాలు ముగించి సంభాషణకి ఉపక్రమించాము.

చాలా సేపటివరకూ రాజకీయాలనిగురించీ, సినీమాలనిగురించి, ఇతర విషయాలనిగురించి చర్చించాక బైమయింది, వెళ్దామని చూస్తే ప్రకాశం లేడు. శారద అప్పుడే బయటినుంచి వస్తూంది. లైట్లకాంతిలో చాలా అందంగా ఉంది.

"ప్రకాశం కనిపించాడా?' అన్నాను.

ఒకక్షణం ఆలోచించినట్లుగా ఆగి, "ఆఁ. ఏదోపని ఉందనిచెప్పి రూమ్‌కి వెళ్ళిపోయాడు" అన్నది.

నాకు చాలా ఆశ్చర్యంవేసింది. ప్రకాశం చాలా ఉత్సాహంగా ఉండేమనిషి. అకస్మాత్తుగా ఎందుకు వెళ్ళిపోయాడని...

శారదదగ్గర సెలవుతీసుకుని ప్రకాశం గదికి వెళ్ళాను. వాడికి ప్రపంచంలో నా అనేవాళ్ళెవరూ లేరు. బ్యాంకులో గుమాస్తాగా పనిచేస్తూ బ్రతుకుతున్నాడు. పాతిక సంవత్సరాలుంటాయి. చక్కనిరూపం... పాడతాడు.

నేను వెళ్ళేసరికి తలుపు మూసిఉంది. లోపల రేడియో పాడుతోంది. లైటు వెలుగుతూంది.

పిలిచాను తలుపుతట్టాను జవాబులేదు. కిటికీలోంచి చూశాను ఎవరూ లేరు. అప్పుడు గ్రహించాను తలుపు తాళంపెట్టి ఉందని.

ఎక్కడికెళ్ళేడు?

నాలుగువీధులూ తిరిగేను. ఎక్కడా కనపడలేదు. మాఇంటికి వెళ్ళాడేమోనని వెళ్ళాను. అక్కడికీ రాలేదు.

ఇంక ఆ రాత్రి వాడిని వెతకలేక ఊరుకున్నాను. కాని, చాలా కంగారుపడ్డాను, వాడేమైనాడో అని.

మర్నాడు సాయంత్రందాకా వాడెక్కడా కనపడకపోతే వాడిరూమ్‌కి వెళ్ళాను. "టులెట్" బోర్డు తగిలించి ఉంది. బ్యాంకుకి వెళ్ళి వాకబు

చేస్తే, ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చి వెళ్ళాడని తెలిసింది.

పోలీసు స్టేషన్‌కి వెళ్ళి ఏమైనా ఆత్మహత్యలు రిపోర్టు అయ్యాయా అని అడిగితే ఏమీలేదన్నారు. నాకేమీ బోధపడలేదు.

నాలుగురోజులయాక వాడు ఉత్తరంరాశాడు.

"నీతో చెప్పకుండా కలకత్తా వచ్చేశాను. అడిగినంతమాత్రాన నువ్వు నన్ను క్షమిస్తావని నాకు తెలుసును.

అప్పుడు నాకింక ఏమీలేదు, అన్నీ అమ్మేశాను. రొక్కం పట్టుకుని ఇక్కడికి వచ్చేశాను. చేతిలో ఆరునందలరూపాయిలున్నాయి.

ఆదివారం సాయంత్రం శారద పుట్టినరోజు పార్టీలో నువ్వూ మీరందరూ, ఏదో సంభాషణలో పడ్డారు. ఆరోజు ఎందుకో శారద కళ్ళు నన్నింకా ఆకర్షించాయి......"నీతో మాటలాడాలి. ఒకసారి ఇవతలకిరా" అని పిల్చాను. మీరందరి దృష్టి ఆమెమీద లేదు గనక ఆమె రాగలిగింది.

ఆ క్రిందని మామిడిచెట్టు లేదూ? అక్కడికి వెళ్ళాము. "నీ నిజమైన ఉద్దేశం చెప్పు...నన్ను ప్రేమించగలవా?" అని అడిగాను. ఆమె చిరునవ్వునవ్వి "హాస్యమా?" అంది. నేను చాలా చిత్తశుద్ధితో అడిగా ననుకున్నాను. ఆ సంగతే చెప్పాను.

"నేను నిన్ను ప్రేమించలేను" అంది శారద, "అసలు ఎవరినీ ప్రేమించను" అంది కూడా. చాలా ఖండితంగా చెప్పింది.

నేనెందుచేతనో పెద్ద గోతిలో పడ్డాను. శారదగురించి చాలా కలలుకన్నాను. ఆమె లేకపోతే నా జీవితం వ్యర్థం అని నిశ్చయించుకున్నాను. అందుచేతనే ఆత్మగౌరవాన్ని విడిచిపెట్టి, మళ్ళా అడిగాను. ప్రేమించమని-పోనీ-పెళ్ళిచేసుకోమని, లేకపోతే ఆత్మహత్య చేసుకుంటానన్నాను. చవకరకం నవలలోంచి నడిచొచ్చినట్లే మాట్లాడాను.

కాని శారద ఖరీదైన నవల...ఆ బెదిరింపులు పడ్డంది. చేతనైతే ఒకలక్షో ఎభైవేలో రూపాయిల ఆస్తి చూపమంది

చాలా నిరాశ చెందాను. ఆమె వెళ్ళిపోయింది ఒక్కసారి ఆ చక్కటికళ్ళు నావైపు త్రిప్పి.

గడికివచ్చాను. జీవితం దుర్భరంగా కనిపించింది. నీ సలహా నాకు తెలుసును. అందుకే నిన్నడగలేదు.

ఒక్క సాహుకారుకి నారేడియో ఇతర వస్తువులూ అమ్మచూపాను. అయిదువందలదాకా వచ్చాయి. జీతం నూరు వచ్చింది. ఉదయమే బయలుదేరి ఇక్కడికి వచ్చాను.

ఆ ఊళ్ళో ఇంక ఉండలేనని నాకు తెలుసును. అందుచేతనే ఇలా వచ్చేను. మరుక్షణం ఏమౌతానన్న బాధ లేదు నాకు. ఏమంటే, ఏమైనా నాకు సంతోషమే.

నా అడ్రస్ నీకివ్వను. నీమనస్సు నాకు తెలుసును. చేతనైతే తరచు రాస్తూనే ఉంటాను—నీ ప్రకాశం."

నేననుకున్నంతా అయింది. శారద కాఠిన్యానికి నాకు చాలా కోపంవచ్చింది. శతజన్మలు తపస్సు చేసినా ప్రకాశంలాంటిమనిషి దొరకొద్దూ!

ఆసాయంత్రం ఆమెదగ్గరకి వెళ్ళాను. నీ ఘనకార్యం చూడమని చెప్పడానికి.

కాని వెళ్ళగానే నవ్వుతూ, శారద: "మీ మిత్రుడు ఉత్తరం రాశాడు" అంది.

"ఏమని?" అన్నాను.

"నువ్వేచూడు..." అని ఇచ్చింది చాలా చిన్న ఉత్తరం!

"స్నేహితురాలు శారదకి: నాకళ్ళు తెరిచావు. నీ మనస్సులో ఉన్నమాట నిష్కర్షగా చెప్పినందుకు సంతోషం. ప్రేమ, ప్రేమ అని పలవరించినందుకు చక్కని గుణపాఠం నేర్పావు. నేను ఆత్మహత్య చేసుకుంటాననడం నీ మనస్సు ఎంత కఠినమైనదో తెలిసికోటానికి మాత్రమే. కలకత్తాలో ఉంటున్నాను. అడ్రస్ నీకు అనవసరం కాబట్టి ఇవ్వలేదు.—ప్రకాశం"

నేను ఉత్తరంనుంచి కళ్ళని ఎత్తేసరికి శారద నవ్వుని ఆపుకొంటూందని గ్రహించాను. కొంచెం అవమానపడ్డాను కూడా.

"ఈ వ్యవహారంలో నవ్వాల్సిన దేమీలేదనుకుంటాను" అన్నాను కొంచెం కటువుగా.

"నాకేం తెలుసు?" అంది శారద.

"జాన్నే...వాణ్ణి నీ ప్రవర్తనతో బ్రతుకుమీదే విసుగుపుట్టేలాగ చేశావు. పాపం! అన్నీ

వదులుకుని వెళ్ళిపోయాడు. చెప్పేది కాస్త సౌమ్యంగా చెప్తే ఏం!" అన్నాను.

"నేనేం తిట్టలేదు-కొట్టలేదు. నా యిష్టం వచ్చినవాళ్ళని నేను ప్రేమిస్తాను. అదీ మీ ఇష్టమేనా?" అంది శారద.

"అలా నేననడంలేదు. కాని వాడు నీ మూలంగా ఇలా అయ్యాడని చెప్దామని వచ్చాను. నీకే ఉత్తరంవచ్చింది. అయితే, నీ ప్రేమ ఖరీదు, ఏభైవేలరూపాయలన్నమాట?"

శారదముఖం ఒక్కసారి ఎర్రబడింది. పాపం! ఆ విషయం నాకు తెలీదని అనుకుంది!

"ఊరికేనే అలా అన్నాను" అంది.

"అదొక అబద్ధమా?"

శారదకి చాలా కోపంవచ్చింది. "ఆయన ఆ డబ్బు తేగలిగితే తప్పకుండా పెళ్ళాడతాను" అంది పౌరుషంగా.

"అదే చేసిఉండిచూడాల్సింది."

"నేనూను."

ఇంక శారదతో మాటలాడడం అసంభవం అని తెల్చుకుని లేచాను. అందాలుచిందే శారదని నా మనస్సులోనించితుడిచిపెట్టి ఒక రాతిబొమ్మని అక్కడ ఉంచాను.

* * *

నెలరోజులయ్యాక మళ్ళా ప్రకాశం ఉత్తరం రాశాడు.

"ఆ ఆరువందలూ పదిహేనురోజుల్లో ఖర్చు పెట్టాను. ఎలా అంటావ్? చాలా సరదాగా. మంచి స్నేహితులు దొరికారులే. చేతిలో ఈ ఉత్తరం పంపడానికిమాత్రం డబ్బు మిగిలింది.

అందులో ఓ స్నేహితుడెట్లా పరిచయం అయ్యాడో తెలుసా?

ఓ సాయంత్రం వంటరిగా ఒక పేవ్‌మెంట్ దగ్గర నిలబడ్డాడు. చక్కటిబట్టలు వేసుకున్న ఒకతను నా దగ్గరికివచ్చి, తెలుగులో, "ఎవరండీ మీరు?" అన్నాడు. బంగాళీవాడిలాగ కనిపించినా ఒక్కసారి-తెలుగువాడని పోల్చుకున్నాను.

కాని, ఎవరని చెప్పుకోను?

"ఒక మనిషిని"—అన్నాను.

అతను నవ్వాడు. భుజంమీద చెయ్యివేసి, "రండి కాస్త టీ త్రాగుదాం" అన్నాడు.

లేచాను. ఏదేదోతిని డ్రింక్సుతాగాం. తొందరగా బిల్లుచెల్లించాను. కొంచెం నొచ్చుకున్నట్లు కనిపించాడు.

ఒక టాక్సీని పిలిచి నన్ను తన ఇంటికి తీసికెళ్ళాడు. అంతటా చాలా సరదాగా మాట్లాడుతున్నాడు. చక్కటి ఇల్లతనిది. పటాలతోనూ, ఫర్నిచర్‌తోనూ ఎంతో అందంగా అలంకరించాడు. ఇంట్లో ఎవరో పిల్లలు అల్లరచేస్తున్నారు. తన పిల్లలని నాకు పరిచయం చేశాడు. ఎంత బాగున్నారంటావ్!

ఎన్నో విషయాలతను చెప్పాడు. పాపం! నా స్నేహంకోసం చాలా ప్రయత్నించాడు. కాని నా బుర్రలో ఏ ఆలోచనలు సాగుతున్నాయంటావు? అతని సౌఖ్యం నాకు ఈర్ష్యాకారణం అయింది. నా బ్రతుకు గురించి నా ఆలోచనలు పరిగెట్టాయి.

నా జీవితంవల్ల ఎవరికేనా-నాకైనా-లాభం ఉందా అని ఆలోచించసాగాను. ఆ గృహ పరిసరాలు చూస్తూంటే, ఆ పిల్లలసందడివింటూంటే నాకు జీవితంమీద విరక్తి ఎక్కువైంది.

నా పరధ్యానం చూసి అతనుకొంచెం నొచ్చుకున్నాడు మళ్ళీ. గ్రహించి, లేచాను. మళ్ళా వస్తానన్నాను. అడ్రస్ అడిగాడు.

నా హోటల్ అడ్రస్ ఇచ్చాను.

తిన్నగా బయటికి వచ్చాను, నాలో ఒక బలమైనకోరిక ప్రవేశించింది—చచ్చిపోవాలని.

పర్సులో ఉన్నడబ్బంతా చిల్లరరూపాయలు చేశాను. కనిపించిన ప్రతీ ముష్టివాడికీ ఇచ్చాను. బైలేన్సులోకివెళ్ళి మరీఇచ్చా.

నన్ను పోలీసులు వెంటాడేరు. రైలుకింద తల పెట్టడానికి కుదరక, ఒకచోట రోడ్డుప్రక్క పడుకున్నానారాత్రి.

మర్నాడు ఉదయం మళ్ళా రోడ్లమ్మట పడ్డాను. తిరుగుతూంటే ఎవరో పిల్చి ఒక అణా ఇచ్చారు.

ముష్టిఎత్తడం ఎలాగో తెల్సుకోవాలనుకున్నాను. గట్టిగా అరుస్తూ తిరగసాగాను, "దర్మం! బాబూ! ఒక అణా"

సాయంత్రానికి పదివేగన్ల తిట్లూ, పదిహేనణాలూ వసూలయ్యాయి. కడుపుకి జవాబిచ్చి ఓ కవరూ కాగితమూ కొన్నాను. నా పెన్ ఇంకా ఉందిలే.

మంచి విచిత్రంగా ఉందిలే జీవితం. నువ్వేమీ దిగులుపడకు. చచ్చిపోను.—నీ ప్రకాశం."

ఉత్తరం చదివేసరికి నాకు ఏడుపువచ్చింది. ఎంత బాధపడుతున్నాడో! అమ్మా! ధర్మం అంటూ అడుక్కుంటున్నాడా? ఒక్కసారి కలకత్తావెళ్ళి వాడిని పట్టి తీసుకొద్దామనుకున్నాను. కాని ఆ మహా నగరంలో ఎక్కడ వెదకడం?

* * *

తరవాత రెండు నెలలదాకా ఏమీ ఉత్తరం రాలేదు వాడిదగ్గరనుంచి. అప్పుడువచ్చిన ఉత్తరం ఇది:

"బ్రతికే ఉన్నానులే. క్రిందటి నెల అంతా డబ్బులేక ఉత్తరం వ్రాయలేదు. ఈనెల తీరికలేక రాయలేదు.

చిన్నగమ్మత్తు జరిగింది. ఆ సాయంత్రం కనిపించాడే, తెలుగువాడు-అతను నెలరోజులక్రిందట నన్ను పట్టుకున్నాడు. కార్లో వెడుతూ ఆగి, బలవంతాన ఇంటికి తీసికెళ్ళాడు.

అతను నన్నెంతగా ఆదరించాడంటే, నాకథ అంతా అతనికి చెప్పక తప్పలేదు. అంతా విని, అతను, పాపం! కంటనీరుపెట్టాడు. నాకేకన్నీరు రాని నాగాథవిని...

తక్షణం అతను నా బట్టలు మార్పించి మళ్ళీ మామూలు ప్రకాశంగా తయారుచేశాను. భోజనం చేయించాడు.

అతనాట్టే చదువుకోలేదు. కాని, పెద్దవ్యాపారం. రెండు లక్షలకి తక్కువ ఆస్తికాదేమో!

పిల్లలకి చాలా జబ్బుగాఉందనీ తాను అస్తమానూ బొంబాయికీ కలకత్తాకీ తిరగలేకుండా ఉన్నాననీ చెప్పి నాకు వెంటనే అలహాబాద్ వెళ్ళేపని ఒకటి అప్పగించాడు.

నేను కాదనలేక పోయాను. బయలుదేరాను.

అదృష్టవశాత్తూ ఆ పని అంతా చాలా సక్రమంగా జరిగింది. ఎనభై వేలకి కాంట్రాక్టు కుదిర్చాను. అతను నన్ను చాలా అభినందించాడు. ఆ ఎనభై వేలలో ఇరవై వేలదాకా లాభం ఉంటుందట. తానే వెళ్ళిఉంటే పని అంత చక్కగా జరిగిఉండేదికాదన్నాడు.

చివరకి తని భాగస్వామిగా చేర్చుకుంటేగాని అతనాగలేదు. ఇప్పుడు నేను అతని కంపెనీలో భాగస్వామిని. నెలకి అయిదువేలు కనీసం రాబడి.

నువ్వొక్కడివే ఈ వార్తవిని సంతోషిస్తావని తెల్సును. అందుకే వ్రాశాను—నీ ప్రకాశం."

నాకేదో గొప్ప లాభం వచ్చినట్లనిపించింది. సంతోషంగా నిట్టూర్చాను.

* * *

ఇదంతా రెండుసంవత్సరాల క్రిందటి గాథ. అప్పటినించీ నెలకోసారైనా ప్రకాశం ఉత్తరం రాస్తూనే ఉన్నాడు. ఈనాడు వాడు సుమారు లక్షరూపాయలకధినాథుడయాడు.

మధ్యమధ్య శారద కనిపిస్తూనే ఉంది. అప్పుడప్పుడడిగేది ప్రకాశాన్నిగురించి, ఎంతో ఆప్యాయంగా. నిజందాచి, వాడు కలకత్తాలో చాలాబాధపడుతున్నాడని చెప్పేవాడిని. "మూర్ఖత్వం" అనేది. వదలుమంటేది.

నిన్నసాయత్రం ప్రకాశందగ్గరనించి ఉత్తరం వచ్చింది.

"ఆదివారం ఉదయానికి వస్తున్నాను. ఎలాగైనా శారద అక్కడఉంటే ఒకసారి మనఇంటికి రమ్మను. మాట్లాడాలి. మిగతావిషయాలు ముఖస్తంగా మాట్లాడుకుందాం—నీ ప్రకాశం."

శారదతో ఈ విషయం చెప్పి, ఆమెని ఒకసారి రమ్మనమనడానికని వాళ్ళ యింటికి వెళ్ళాను. చాలా నిరాడంబరంగా ఒక కుర్చీలో కూర్చుని ఆమె ఏదో చదువుకుంటూంది. ఈ మధ్య పాపం—వాళ్ళ ఆస్తి అంతా దావాలలో పడి కొంచెం దెబ్బతింది.

నన్ను చూచి ఆమె లేచింది.

కూర్చోకుండానే ఉపక్రమించాను:"ఆదివారం ఒకసారి మా ఇంటికి వస్తావా?" అంటూ.

"ఏం?" అంది.

"ప్రకాశం వస్తున్నాడు, కంపెనీకి..."

ఆమె తెలబోయింది. "నిజంగా?" అంది.

"అక్షరాలా."

"ఏం చేస్తున్నాడిప్పుడాయన?"

"ఏముంది? ఒక లక్ష వెనకేసుకున్నాడుగా!"

"హాస్యమా?"

"అక్షరాలా నిజం. ఇన్నాళ్ళనుంచి వాడి కోర్కె మీద నిజం దాచాను."

"ఎంత కోపమో!" అంది నవ్వుతూ శారద.

"దానికేం. కాని, వస్తావా?" అన్నాను.

"నే రాను. వీలైతే ఆయన్నే ఇక్కడికి రమ్మను."

ప్రకాశం సాధించదలుచుకున్న పనికి అదే ఉత్తమంలా కనిపించింది. సరేనన్నాడు.

వెళుతూంటే మళ్ళా వెనక్కి పిల్చి, "ఆయన రావటం ఎప్పుడు?" అంది.

"రేపు ఉదయం."

"ఎప్పుడు తీసుకొస్తావ్?"

"నేను వాడితో చెప్తాను. వీలైతే ముందు కబురు పెడతాను."

మర్నాడు ప్రకాశం వచ్చాక శారద విషయమే నాడు ఎత్తలేదు. మధ్యాహ్నం మూడు అయ్యాక, ఆమె ఆహ్వానం మాట జ్ఞాపకంవచ్చి వాడితో చెప్పాను. "నిజమేన్లే—ఈ పరిస్థితికంతా ఓ విధంగా ఆమె కారణం. అందుచేత ఒకసారి మాట్లాడివస్తాను" అన్నాడు వాడు.

వాడు తిరిగి వచ్చాక జరిగిన సంగతంతా చెప్పాడు.

ప్రకాశం వెళ్ళేసరికి శారద వాడికోసం చూస్తున్నట్లు మెట్లదగ్గిర నిలబడి ఉంది. "నమస్తే దయచెయ్యండి" అంది.

ప్రకాశం ఆమె వెనుక లోపలికి నడిచాడు. కాఫీ ఇస్తూ, "చాలా కాలానికి తిరిగి దర్శనం ఇచ్చారు!" అంది.

"ఇప్పటిదాకా తీరిక లేకపోయింది లెండి" అన్నాడు ప్రకాశం.

"అదిసరే... గాని మీ స్నేహితుణ్ణి మీ నిజ విషయం అంతా కప్పిపుచ్చమన్నారట ఏం?" అని అడిగింది శారద.

ప్రకాశం నవ్వుతూ: "అదే చెప్పాలని వచ్చాను. మీతో నేనే చెప్పాలనుకున్నాను... కాని . "

తరవాత కొద్ది నిముషాలు నిశ్శబ్దంగా గడిచాయి.

"ఆ రోజు నామీద కోపం వచ్చిందా?" అంది శారద.

"ఆ రోజు వచ్చినా, ఈ రోజుకి మీమీద నాకు చాలా గౌరవంగా ఉంది. ఆ సాహసం చేసి ఉండకపోతే..."

"కాని, నేనంత కఠినంగా ఎందుకు చెప్పానో తెలుసా?"

ప్రకాశం తల ఎత్తి చూశాడు. ఆమె తల దించుకుని చెప్పింది:

"ఆ సాహసం చెయ్యడానికి నేనలా ప్రవర్తించాలని నాకు తెలుసు. నిజంగా మిమ్మల్ని ప్రేమించే అంత కఠినంగా ప్రవర్తించాను."

"అలాగా?"

"మీరాపాటి గ్రహించ లేకపోలేదు."

మళ్ళీ కొద్ది క్షణాలు నిశ్శబ్దం.

"ఇలా మీరు కలిసినందు కెంతో సంతోషిస్తున్నానో తెలుసా? మనం ప్రేమించుకున్న..." అంది శారద.

ప్రకాశం అందుకుని-"ఆ మాట ఎత్తకండి" అన్నాడు.

ఆమె తెల్లబోయి—"ఏం?" అన్నది.

"నే నిప్పుడు మిమ్మల్ని ప్రేమించడం లేదు. అంతా మారిపోయింది."

"అయితే ఆనాటి మీ మాటలన్నీ నాటకం అన్న మాట!"

"ఈనాటినుంచి చూస్తే అంతే."

"నిజంగా చెపుతున్నారా?"

"నిజంగానే."

ఆమె దెబ్బతిన్నట్లు చూసింది.

"ఉన్నమాట చెప్పాను శారదా. నే నీ రోజు మీరంటే ఏమీ ప్రేమించటం లేదు. కాని, అనుకోకుండా మీ మూలాన జరిగిన ఉపకారానికి కృతజ్ఞత చెప్పడం నావిధి. అందుకేవచ్చాను. మనం స్నేహితులుగా విడిపోదాం."

శారద చాలా గొప్ప దెబ్బతిన్నది—ఆమె ముఖంలో ఆ దెబ్బని దాచుకోడానికి ఆమె చేసే ప్రయత్నం అంతా కనిపిస్తున్నది.

"ఇంక వెళ్ళండి" అందామె.

ప్రకాశం వచ్చేశాడు.

ఇదీ అక్కడ జరిగిన కథ. అంతా చెప్పేక ప్రకాశం ముఖంలో ఏ పశ్చాత్తాపమూ కనపడలేదు.

"అయితే, ఆనాడు నువ్వు చెప్పిన విషయమంతా-అదే శారదని నువ్వు నిజంగా ప్రేమించడం గురించి—అబద్ధం అన్నమాట నాదగ్గర కూడా నిజం దాచావు" అన్నాను.

వాడు కొంచెం నవ్వాడు. "వాస్తవంగా

నీతో నేను అబద్ధం ఆడలేదు. భావాలు మారాయ్ పరిస్థితులనిబట్టి" అన్నాడు.

నాకు బోధపడలేదు. ఎవరికైనా ఆ పరిస్థితి బోధపడ దనుకుంటాను. వాడింకా ఏమన్నా చెప్తాడేమోనని అలాగే ఆగాను. కొన్ని నిము షాల నిశ్శబ్దం తరువాత "ఏమైనా నువ్వు చేసినది తప్పు. ఆమె ప్రేమని తిరస్కరించావు" అన్నాను.

వాడు సిగరెట్ పొగవదులుతూ, లేచి కిటికీ దగ్గర నిలబడి, "పరిస్థితి అంతా ఆలోచించావను కున్నాను. కాని నా ఉద్దేశం తప్పని గుర్తిం చాను. ఇందులో బయటికి కనిపించనిదంతా చెప్తా-విను" అన్నాడు.

"ఆమె ధనవంతురాలుగానూ, నేను బీదవాడు గానూ ఉన్నప్పుడు మా ప్రణయం ప్రారంభిం చింది-నా ప్రణయం అంటావు. ఆ బీదతనంలో, ప్రేమా, త్యాగంలాంటి మాటలు నాకు చాలా గొప్పగా కనిపించేవి. ఎటొచ్చి నా ప్రేమని అంగీకరిస్తే నష్టపొయ్యేది ఆమె కనక, ఆమె కఠినంగా ఉండగలిగింది.

"ఇప్పుడు ఆమె బీదరికంలోకి జారింది. నేనైతే, ఆమె మూలాన్న ఏమో-నాకా విష యంలో ఏ ఉద్దేశమూ లేదు, ధనవంతుణ్ణయ్యాను. నాకిప్పుడు ప్రేమమీదా, త్యాగంలాంటి కబుర్ల మీదా నమ్మకం పోయింది. ఆమె ఇప్పుడు కాస్త బీదరికానికి వచ్చిందిగా, వీటిమీద ఒక్కసారి ఆమెకి నమ్మకం పుట్టుకువచ్చింది.

"మే మిద్దరమూ అదృష్ట చక్రంతో దూర దూరంగా ఉన్న రెండు బిందువులం. ఆ చక్రం నుంచి వేరుపడితేకాని కలియలేము. ఇంక ఎందుకురా నీకీ వ్యవహారం?"

"అందు వేత నే, ఆమె కాఠిన్యానికి పగతీర్చు కుంటూ అంత అవమానకరంగా కూడా ఆమెని తిరస్కరించావు. ఇవాళ ఒక బంధం వదిలిపో యింది" అని ముగించాడు.

"నువ్వు పెళ్ళి చేసుకోవా?"

"చేసుకుంటున్నాను-మద్రాసులో మా వాప్యారంలో ఒకడు పరిచయం అయాడు. అతని కూతురు ఉందిలే. అతనికి నాలుగైదు లక్షల ఆస్తి ఉంది. మరి పిల్లలు లేరు...సుఖంగా నిశ్చయించుకున్నట్లే."

కొన్ని వందలమైళ్ళు వేగంతో వెనక్కి ప్రయాణిస్తున్నట్లనిపించింది నాకు.

"కాని నువ్వు శారద కళ్లలో ఏదో కాంతిని చూసేవాడి నన్నావు?" అన్నాను.

వాడు చిరునవ్వుతో పర్సులోంచి రెండు ఫొటోలు తీశాడు. ఒకటి శారదది. రెండోది ఎవరిదో.

"ఇది ఆ రోజుల్లో శారద ఫొటో. కళ్లు బాగా కనిపించాలని క్లోజప్ చేసి తీయించినది. ఆ కళ్లలో ప్రతిఫలిస్తోన్న కాంతి చూశావా?" అన్నాడు.

పరీక్షగా చూశాను. ఏదో ప్రత్యేకమైన కాంతి ఉన్నట్లే కనిపించింది. "ఇప్పుడు శారద కళ్ళలో ఆ కాంతి ఏమీ కనపడదు తెలుసా?" అన్నాడు ప్రకాశం.

నేను వాడి మాటలు వింటున్నాను.

రెండో ఫొటో ముందు పడవేసి, "ఇందులో ఈమె కళ్లు చూడు" అన్నాడు. పరీక్షగా చూశాను. కళ్లు-అంతకన్న వాటిలో నాకేమీ ప్రత్యేకత కనిపించలేదు. నా నిశ్శబ్దాన్ని చూసి, "ఆ కాంతి ఈ కళ్ళలో మళ్లా నాకు కనిపించింది.

నాకర్థం అయింది. వాడు సిగరెట్ ముట్టించి గడిని పొగతో నింపాడు. నేను వాడి కళ్లల్లోకి చూశాను, అవి జ్యోతులల్లే ప్రకాశించడం లేదు-కాని, కాంతివంతంగా ఉన్నట్లుమాత్రం కనిపించాయి.

మనసారా వాడి సౌఖ్యాన్ని కోరుతూ ఆశీర్వదించాను.

ప్రతిమనిషికీ సంతృప్తీ, ఆనందం, కావాలి. వాటికోసమే అన్నివిధాలా తాపత్రయపడతాడు. ఎవరిదృష్టిలో వారి సంతృప్తీ, ఆనందమూ, ఆర్థికంగా అన్నీ బాగుంటేనే సాధ్యమవుతుంది. ప్రస్తుతంలో తన పని క్షేమంగా లేకుంటేనూ, సంఘనియమాలు న్యాయదృష్టిలో సరిగాలేకుంటేనూ ఎంత ప్రయత్నించినా తను ఆశించిన ఆనందాన్ని పొందలేడు. అప్పుడే అందరిదృష్టిలోనూ ప్రాథమికమైన మార్పు అవసరంగా తోస్తుంది.—(రష్యన్ తత్వవేత్త)